

momentum

školské noviny / číslo 1 / november 2019 / Škola dizajnu

Autori čísla: Tamara Fargašová, Emma Nováková, Vanesa Šamajová, Roman Slamka, Lucia Szundiová, Kristián Psočný, Laura Matláková, Rudolf Šťastný, Monika Molčanová, Lucia Mináriková, Ľuboš Lehocký, Kristína Šipulová, Róbert Szegény, Martin Snopek, Lukáš Šafář, Kristína Vargová, Peter Ilčík

OBSAH: ROZHOVORY / ŠTUDENTSKÁ TVORBA / TALENTOVKY

Tamara Fargašová
animovaná tvorba, 1. ročník,
maturitné štúdium

• **Venovala si sa umeniu aj pred strednou školou? Prečo si sa rozhodla pre štúdium animovanej tvorby?**
Chodila som síce do ZUŠ, ale na klavír a balet. Kreslení som zo začiatku nevenovala toľko pozornosti ako teraz. Pre štúdium animovanej tvorby som sa rozhodla hlavne kvôli tomu, že možnosť prenesenia mojich myšlienok a nápadov do obrázku, alebo animovaného videa ma veľmi zaujala.

• **Ako sa ti zatiaľ páči na Škole dizajnu?**
So školou som zatiaľ maximálne spokojná, je tu dobrá atmosféra. Aj učiteľia, hlavne na odborných predmetoch, sú skvelí. Super tiež je, že škola organizuje mnoho akcií, výletov, hlavne s odborným zameraním.

Vanesa Šamajová
grafický a priestorový dizajn,
2. ročník, maturitné štúdium

• **Študuješ už druhý rok grafický a priestorový dizajn, školu dizajnu teda už asi trochu poznáš. Ako by si ju opisala niekoľkými kľúčovými slovami?**

Moderná, s uvoľnenou atmosférou, až na hektické obhajoby. :) Priateľský vzťah a spolupráca medzi študentmi a pedagógmi. Podpora našich výtvarných názorov. Kolektívny tvorivý chaos.

• **Ktoré školské aktivity okrem samotného každodenného vyučovania sa ti zdajú zaujímavé alebo zmysluplné?**

Ako prvé mi napadá zapojenie sa a podpora klimatického štrajku, sama som sa ho tiež zúčastnila. Myslím, že je to dôkaz toho, že na Škole Dizajnu sa zaoberáme problémami, ktoré sú dnes dôležité. Vyzdvihla by som aj našu kampaň proti predsudkom zo začiatku roka, v ktorej naša škola ukázala, že nezáleží na tom, aké farby máš vlasy, alebo či si potetovaný od hlavy až po paty, ale že dôležité sú iné vlastnosti, napríklad talent. Spomenula by som aj to, že o umení sa učíme aj priamo na výstavách, v galériách alebo na exkurziách na Slovensku i v zahraničí. Tento mesiac napríklad cestujeme na Biennale umenia v Benátkach.

Emma Nováková
grafický dizajn, 2. ročník,
maturitné štúdium

• **Vybrala si si strednú školu sama, alebo za teba rozhodol niekto iný?**
Strednú školu som si vybrala sama, v siedmom ročníku som sa prišla prvýkrát pozrieť na DOD v Škole dizajnu. Samozrejme, bola som aj na iných školách, ale táto ma oslovila zo všetkých najviac.

• **Čo ťa na štúdiu grafického dizajnu teší?**
Pravdepodobne sú to možnosti, ktoré nám škola a odbor dávajú. Aktivity ako plenér s našou partnerskou školou v Jihlave alebo zoznamovací plenér na začiatku prvého ročníka, ale aj rôzne spolupráce, ako napríklad naša výstava v obchodnom centre Avion. Tiež, že sa učíme všeobecné základy ako je maľba, kresba atď., ale zároveň aj pracovať v počítačových programoch, tvoriť logá, dizajn aplikácií...

Roman Slamka
priemyselný dizajn, 3. ročník,
maturitné štúdium

• **Budúci rok maturuješ. Rozmýšľaš už o tom, čo by mohlo byť tvojou praktickou záverečnou prácou?**
Chcel by som podľa svojich vízií robiť celkový koncept luxusného automobilu.

• **Čo by si chcel robiť po strednej? Aký je tvoj profesionálny cieľ?**

Môj profesionálny cieľ je určite pracovať s autami, ale zaujíma ma aj odev. Chcel by som sa dostať na oddelenie transport dizajnu na VŠVU a v budúcnosti vybudovať svoju značku, zanechať na svete nejakú stopu. Mám veľa snov, ktoré si chcem splniť. Myslím, že aj keď je život krátky, nemôžeme uvažovať a snívať v malom. Sny a ciele musíme mať veľké.

Lucia Szundiová
grafika vizuálnych komunikácií,
1. ročník, vyššie odborné štúdium
absolventka grafického dizajnu
na maturitnom štúdiu

• **Minulý rok si úspešne zmaturovala, za svoju praktickú záverečnú prácu a výborný prospech si dostala od školy aj ocenenie. Teraz si prváčka na vyššom odbornom štúdiu grafiky vizuálnych komunikácií. Zdá sa že grafika ťa baví?**

Praktická časť mojej maturity pozostávala z obalového dizajnu. Prechádzala som od výberu druhu produktov, ktorým sa chcem venovať, cez tvorenie

značky, názvu, loga, farebnosti až po celkový vizuál obalov. Konečným výsledkom bola maketa produktu, ktorého obal je použiteľný v praxi. Rozhodol som sa pre sériu levanduľovej kozmetiky. Vytvorila som obaly pre šampón, kondicionér, telové mlieko, mydlo, levanduľový olej a krém na tvár. Áno, dizajn aj voľna tvorba ma samozrejme baví. V grafickom dizajne preferujem jednoduchosť a elegantnosť, mám tiež rada spojenie grafického dizajnu s ilustráciou. Vo všeobecnosti ma zaujímajú portréty, postavy, concept art a ľudská anatómia. Vo vlastnej tvorbe sa okrem grafického dizajnu venujem aj vektorovej ilustrácii alebo zložitejším portrétom. Preto má moja tvorba niekedy dva extrémne póly - v jeden deň minimalistická jednoduchosť, inokedy prepracované diela, do ktorých investujem celé dni. Mojim cieľom v budúcnosti je venovať sa aj ilustrácii, aj grafickému dizajnu, pracovať na zákazkách z oboch odvetví a popri tom predávať výtlačky mojich vlastných diel.

Kristián Psotný
animovaná tvorba, 1. ročník,
vyššie odborné štúdium
absolvent grafického dizajnu
na maturitnom štúdiu

• **Minulý mesiac si bol aj s ďalšími študentmi Školy dizajnu na plenérovej chate neďaleko Jihlavy spoločne so študentmi z našej partnerskej školy z Česka. Čo ste tam robili, ako tam bolo?**

Keď som prišiel do Jihlavy, okamžite som ucítil zmenu ovzdušia. Čistý, civilizačiou relatívne nepoškvrnený vzduch, o ktorom sa v Bratislave nedá ani snívať. Uvítanie zo strany českých študentov a učiteľov Strednej umeleckej

školy v Jihlave bolo vrelé, veľa úsmevov, podávaní rúk a mien. Hneď prvý deň sme na dostali tému: Svetlo a tma. Spolu s inštrukciou, aby sme sformovali tímy a vybrali si spôsob, akým tému spracujeme to bolo všetko. Študenti sa rozdelili na tri skupiny, definované spôsobom, ako chceli k zadaniu pristúpiť - úniková hra, dokumentárny film a stolová hra. Ja som sa zaradil do poslednej skupiny. Najviac času nám asi zabralo vymyslieť dobrý koncept. Prešli sme asi milión návrhov a strávili dobré dva dni tým, že sme ich jeden za druhým odmietli. Nakoniec sme sa rozhodli pre kartovú hru o lupičoch, ktorí sa cez deň pripravujú a zisťujú svoje

Lucia Szundiová / Hlava / 2019 / 1. GVK

ROZHOVORY & ŠTUDENSKÁ TVORBA

možnosti a v noci prepadávajú domy, aby si zarobili na predčasný dôchodok. Stále ju dokončujeme. Ani ostatné skupiny nezaháľali a v stredu večer prebehla úniková hra v okolí tohto lesea, ku ktorej bola vypracovaná aj mobilná apka, cez ktorú hráč dostával indicie a vkladal správne odpovede na hádanky. Ďalšia skupina zas robila na filme. Popri našej práci prebiehali zároveň prednášky, ktoré sa pohybovali od pixel artu cez animáciu pomocou fotiek až po ozvučenie filmu.

Laura Matláková
grafika vizuálnych komunikácií,
2. ročník, vyššie odborné štúdium

• **Aký zmysel má pre teba tvorba?**
Svoju tvorbu beriem ako vyjadrenie vnútorného prežívania reality, niekedy mi slúži aj ako útek z nej. V tom, čo tvorím, sa hľadám tak, ako sa hľadám aj v živote.

• **Poskytuje ti škola vhodné zázemie a podporu v tvojom hľadaní?**
Som rada, že som bola prijatá na túto školu. Škola, pedagógovia, ale aj veľmi talentovaní spolužiaci ma posúvajú a inšpirujú v tvorení svojich vecí. Dôležitý je pre mňa pocit, že môj štýl tvorby je akceptovaný. Takže áno. Poskytuje mi vhodné zázemie a aj podporu.

• **Na čom momentálne na odbore pracujete?**
Momentálne robíme na vytváraní loga pre svoju značku. V spolupráci s webom slovakiana.sk pripravujeme výstavu v Slovenskom národnom múzeu, kde vystavíme naše voľné výtvarne reinterpretácie vybraných diel zo zbierok slovenských múzeí a galérií. Tlačíť to budeme na našom risografe. Oslovila nás aj vinárska firma, aby sme vytvorili etiketu šumivého vína. Na priestorovej tvorbe vyrábame objekt podľa vlastného návrhu z materiálov ako je napr. knižná lepenka, plexisklo... Vytvárame ich v labe na lasercute, absolvovali sme k tomu zaujímavý workshop, kde sme sa naučili, ako s ním pracovať. Na typografii sa venujeme dadaistickému plagátu.

Rudolf Šťastný
odevný a textilný dizajn,
3. ročník, vyššie odborné štúdium

• **Keby si mal vybrať tri veci, ktoré ťa za posledný rok v súvislosti so**

štúdiom na škole dizajnu potešili a tri, ktoré ťa nahnevali, čo by to bolo?
Za celé štúdium som získal veci, ktoré ma v živote tešia a som za ne vďačný. V mojom prípade sa to však nedá vymedziť jedným rokom. Naučil som sa všetko brať s nadhľadom a nemôžem povedať veci, ktoré ma nahnevali, pretože váha pozitív získaných štúdiom negatíva úplne zatieni. Myslím si, že do top 3 patria KONTAKTY, spoznal som nových ľudí z dizajnerskeho sveta, ktorí ma posúvajú vpred. Vďaka ľuďom do-

ROZHOVORY S PEDAGÓGMÍ

Mgr. art. Kristína Šipulová
pedagogička, odbor odevný dizajn

• **Na škole dizajnu si študovala, dnes tu učíš...**
Myslím, že ako pre študentku, tak aj pre pedagogičku pre mňa bolo a stále je dôležité byť nadšená pre to, čo robím. To mi ostalo. Zmenilo sa hlavne to, že dnes sa viem na základe kritického myslenia lepšie rozhodovať. To som sa musela naučiť.

• **Čo ťa ako pedagogičku a odevnú dizajnérku teší?**
Teší ma, keď na študentoch vidím pozitívnu zmenu v ich myslení a pokoru. S tým sa dá ďalej pracovať. Momentálne som tiež rada, že budem môcť niektorých svojich študentov zobrať onedlho do Paríža, kde sa zúčastním Paris Fashion Week, na ktorom budem vystavovať.

Mgr. art. Róbert Szegény
vedúci odboru grafika vizuálnych komunikácií, vyššie odborné štúdium

• **Čomu zaujímavému sa momentálne na odbore venujete?**
Robíme kopec vecí, ale sústredíme sa hlavne na aktuálnu spoluprácu so Slovakianou, portálom kultúrneho dedičstva Slovenska. V Slovenskom národnom múzeu pripravujeme výstavu študentských risografií, ktoré vznikajú ako voľné remixy či interpretácie rôznych diel slovenského umenia a kultúry.

• **Na vašej chodbe má ateliéry aj odevný dizajn, animátori a filmári. Spolupracujete s nimi?**
Spolupracujeme so všetkými, pretože grafický dizajn a prvky vizuálnej komunikácie sú absolútne všade, už si to ani neuvedomujeme. Či je to logo odevnej značky, štítok na odevu s informáciou na koľko stupňov ho prať, alebo titulky vo filme. To všetko je grafika vizuálnych komunikácií.

Mgr. art. Martin Snopek, ArtD.
vedúci odboru animovaná tvorba na maturitnom aj vyššom odbornom štúdiu

Mgr. art. Lukáš Šafář
vedúci filmovej a mediálnej tvorby na vyššom odbornom štúdiu a obrazovej a zvukovej tvorby na maturitnom štúdiu

• **V tomto školskom roku Škola dizajnu prvýkrát otvorila odbory animovanej tvorby a obrazovej a zvukovej tvorby – virtuálnej grafiky aj v maturitnej forme štúdia. Čo sú to za odbory? Prečo vznikli?**
LS: Oba odbory sa už osvedčili v rámci pomaturitného vyššieho odborného štúdia, ktoré zabezpečujeme dlhšie. Bol po nich dopyt aj u mladších záujemcov a zároveň je na trhu práce dopyt po takýchto absolventoch, takže bolo logické otvoriť ich aj pre absolventov základných škôl. Obrazovú a zvukovú tvorbu – virtuálnu grafiku by sme mohli zjednodušene označiť ako audiovizuálnu tvorbu. Absolventi sa budú môcť uplatniť v profesiách ako kameraman, zvukár, strihač, grafik, art director, resp. pracovať v oblastiach televíznej a filmovej výroby, médií, reklamy a marketingu, či pôsobiť v kreatívnych štúdiách.
MS: Čo je animácia? Je to tvrdá robota, skoro až rehoľa! :) Ak dokáže byť študent disciplinovaný, ako animátor sa potom môže venovať rozmanitým ve-

stávam PRÍLEŽITOSTI ako rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti. Najväčšia príležitosť ako využívať svoje schopnosti, zručnosti a skúsenosti je pracovať na pozícii dizajnéra outdoorového oblečenia pre slovenskú značku ZAJO. Top 1 sú pre mňa ÚSPECHY, vďaka ktorým sa dostávam do povedomia okolia, a tie by neboli bez KONTAKTOV a PRÍLEŽITOSTÍ. Patria medzi ne najmä stáže u mojej pedagogičky a dizajnérky Maji Božović a dizajnéra Pavla Dendisa. Verím, že sa tento zoznam rozšíri o ďalšie mená. V neposlednom rade je to školský Erasmus+ program, ktorý ma dostal do Estónska na mesačný pobyt, kde som sa naučil pracovať s kožou.

• **Bol si na tohtoročnom bratislavskom Fashion Live? Videl si nejaké prehliadky? Koho kolekcie sa ti pátili?**
Bol som na Fashion Live v posledný prehliadkový deň, naskytla sa mi príležitosť byť na stáži a zároveň súčasťou tvorby a príprav kolekcie Unseen*2020 by Pavol Dendis. V ten večer som si stihol pozrieť prehliadky našej vyučujúcej Maji Božović, ktorá ako vždy prekvapila materiálmi a strihmi. Nakoľko som mal tú česť u Maji stážovať v 1. ročníku, je osobou, ktorá ma zasvätila a dala mi cenné skúsenosti a rady do života z oblasti dizajnu. Podľa mňa táto prehliadka patrila do skupiny najlepších za celé prehliadkové dni. Samozrejme do nej patrila aj prehliadka Borisa Hanečku, o ktorom je známe, že tvorí veľkolepé modely s úžasnou „show“.

ciam. Vie vytvoriť nie len autorský animovaný film pre deti alebo dospelých technikami klasickej alebo 3D počítačovej animácie, ale môže sa uplatniť aj vo sfére televíznej a reklamnej tvorby, animovanej infografiky, tvorby počítačových hier alebo mobilných aplikácií a v ďalších oblastiach audiovizuálnej a multimediálnej tvorby.

• **Čo vás naposledy ako pedagógov potešilo?**
MS: Tešia nás úspechy našich študentov. Študentka animovanej tvorby Natália Zabáková bola napríklad ocenená v medzinárodnej súťaži organizovanej televíziou Markíza a Nova. Jej film Nešťastník je o šikanovaní a spája animáciu s hranými sekvenciami. Diváci aj hodnotitelia na premietaní v Prahe ho prijali veľmi dobre.
LS: Tento film našej študentky, ale aj film kolegu Snopeka Monštrum, za ktorý získal najvyššie ocenenie Národnej filmovej ceny IGRIC v kategórii animovanej tvorby, je súčasťou projektu Filmový kabinet deťom. To nás teší tiež. Ide o cyklus premietaní a vďačiaci program pre školské skupiny, ktorý organizuje Asociácia slovenských filmových klubov.

Mgr. art. Peter Ilčík
vedúci odboru priemyselný dizajn,
maturitné štúdium

Mgr. et Ing. Kristína Vargová, PhD.
vedúca odborov dizajn interiéru
na maturitnom štúdiu a interiérový
dizajn na vyššom odbornom štúdiu

• Vaše odbory sídlia na jednej chodbe a v oboch prípadoch ide zároveň o priestorové disciplíny. Vidíte medzi nimi nejaký prienik alebo možnosť medziodborovej spolupráce?

KV: Dizajn interiéru uchopuje priestor a pracuje s ním. Keďže ide o pilotný ročník odboru v maturitnej forme, našim zámerom je etablovať sa medzi ostatnými odbormi a zároveň si nájsť možné medziodborové prieniky v riešenej problematike, samozrejme pri zachovaní autonómie a autentickej seba vlastnej. Našou snahou je spolupracovať aj s inovovaným odborom priemyselného dizajnu, prvá kooperácia prebehla vo forme plenéru. Za účelom napredovania a získavania nových skúseností je však vítaná spolupráca so všetkými odbormi.

Na čo sa ale zameriame naprieč ročníkmi odboru dizajn interiéru primárne, je podnecovanie a zohľadňovanie zvedavého záujmu o poznanie výnimočných tvorcov slovenských impozantných interiérov, ktorí sú aj v aktuálnej pozornosti pokračujúceho vyššieho odborného štúdia na odbore interiérový dizajn.

PI: Potenciál spolupráce tu je, najmä teraz, keď sa škole podarilo odbor dizajn interiéru otvoriť aj vo forme maturitného štúdia. Oblasť interiérového dizajnu môže byť pre nás inšpiráciou k posunom od priemyselného smerom k autorskému produktovému dizajnu, ktorému sa chceme popri transport dizajnu primárne venovať, pretože v týchto oblastiach sme dobrí. Rozvíjame tiež spoluprácu s odborom odevný dizajn. Na jednej strane tvoríme autorské doplnky k odevom, na druhej zas skúsenosti odevných a textilných dizajnérov využívame napríklad pri navrhovaní rozličných prvkov v oblasti produktového a transport dizajnu.

• Čím vás vedia študenti potešiť a v čom by sa mohli zlepšiť?

PI: Poteší ma, keď vidím, že kriticky myslia, analyzujú, plnohodnotne využívajú v tvorbe a navrhovaní všetko, čo sa naučili, zmysluplne a tvorivo medzi sebou komunikujú, vedia byť empatickí...

KV: Pre mňa osobne je potešením samotný učebný proces, dôležitá je cesta za vzdelaním. Kladiem v nej dôraz na sebarealizáciu študentov, hravú a zaujímavú formu sebahodnotenia, ktoré rozvíja kritické myslenie pri zohľadnení širších a možno i skrytých súvislostí.

SCHOOL OF DESIGN CHALLENGE

Journalistic Photography, Fashion Design, Industrial, Interior, Graphical or even Space
All these are the design domains that are world of our grace!

Pictural & Sound Creation
Film & Media Production
Virtual Graphics
No pure Physics

Visual Communication
English language education

Slovak language fluency – That's our special legacy!

Animation may be an option, if you attend our school.
You should have the motivation to be brave and to be cool!

You should prove that your creation
is not only obligation,

but also your skill and talent,
that deserves you to be patient,

that you have to wake up soon,
because that's what you want to do!

authors: Monika Molčanová, III. G,
Mgr. Lucia Mináriková

PRIJÍMACIE SKÚŠKY

MATURITNÉ ŠTÚDIUM

Štvorročné stredoškolské štúdium je určené absolventom základných škôl a ukončuje sa maturitnou skúškou. Absolvent maturitného štúdia na Škole dizajnu je excelentne pripravený na pokračovanie v štúdiu príbuzných odborov na vysokých školách na Slovensku alebo v zahraničí a zároveň je prakticky pripravený aj na vstup na pracovný trh.

ODBORY

- priemyselný dizajn
- dizajn interiéru
- obrazová a zvuková tvorba – virtuálna grafika
- animovaná tvorba
- grafický dizajn
- grafický a priestorový dizajn
- fotografický dizajn
- odevný dizajn

PRIHLÁŠKA

Prihlášku pre školský rok 2020/2021 odovzdáva uchádzač do 20. 2. 2020 na svojej základnej škole. Stiahnuť si ju môžete na stránke www.skoladizajnu.sk.

TALENTOVKY

Prijímacia skúška pozostáva z talentovej skúšky, ktorou sa overujú zručnosti a nadanie uchádzača. Pri rozhodovaní o prijatí na štúdium sa berú do úvahy aj študijné výsledky dosiahnuté na základnej škole.

Talentová skúška pozostáva z častí:

1. Kresba zátišia
2. Výtvarné spracovanie zadanej témy
3. Pohovor s uchádzačom – prezentácia portfólia domácich prác
4. Test všeobecného prehľadu a kreatívneho myslenia

Do hodnotenia sa započítavajú aj študijné výsledky za 8. a 9. ročník ZŠ

termín: Jar 2020
Presný termín zverejníme na www.skoladizajnu.sk.

VYŠŠIE ODBORNÉ ŠTÚDIUM

Trojročné vyššie odborné štúdium je ukončené absolventskou skúškou, s právom absolventa používať titul DiS – diplomovaný špecialista. VOŠ je určené pre absolventov stredných škôl s maturitou. Absolvent VOŠ je kreatívny profesionál s výborným prehľadom, znalosťami a praktickými skúsenosťami vo svojom odbore, schopný uplatniť sa na Slovensku i v zahraničí.

ODBORY

- filmová a mediálna tvorba
- animovaná tvorba
- fotografia
- interiérový dizajn
- odevný a textilný dizajn
- grafika vizuálnych komunikácií

PRIHLÁŠKA

Prihlášku môžete podať osobne alebo poštou na adresu Školy dizajnu kedykoľvek pred prijímacou skúškou na daný školský rok. Prihlášku si môžete stiahnuť na stránke www.skoladizajnu.sk.

PRIJÍMACIA SKÚŠKA

Prijímacia skúška pozostáva z týchto častí:

1. Hodnotenie portfólia vlastných prác uchádzača
 2. Test všeobecného prehľadu
 3. Osobný pohovor s uchádzačom
- Termín: Jar 2020
Presný termín zverejníme na www.skoladizajnu.sk.